

DECIZIE

13 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Ion Druță
Maria Ghervas
Dumitru Mardari
Luiza Gafton

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Serviciul Fiscal de Stat,

în cauza civilă a Întreprinderii Individuale ”Donțu Alexei” în proces de insolabilitate,

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2017, prin care a fost aprobat raportul final și bilanțul de lichidare prezentat de către lichidatorul Întreprinderii Individuale ”Donțu Alexei” – Manalati Tair, încetat procesul de insolabilitate în privința Întreprinderii Individuale ”Donțu Alexei” instituit prin procedura simplificată a falimentului, cu dispunerea lichidării și radierii Întreprinderii Individuale ”Donțu Alexei” din Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali și considerate stinse creanțele neexecutate față de creditorii Întreprinderii Individuale ”Donțu Alexei”,

c o n s t a t ă :

La 23 august 2016, ÎI ”Donțu Alexei” a depus în instanța de insolabilitate cerere introductivă cu privire la intentarea procedurii de insolabilitate în privința sa, invocând drept temei incapacitatea de plată față de creditorii săi.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2016, a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de către ÎI ”Donțu Alexei”, iar în calitate de administrator provizoriu al ÎI ”Donțu Alexei”, a fost desemnat Manalati Tair.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2016, a fost admisă cererea introductivă, constatată insolabilitatea debitorului ÎI ”Donțu Alexei” și inițiată procedura simplificată a falimentului în privința ÎI ”Donțu Alexei”, iar în calitate de lichidator a fost desemnat Manalati Tair.

La 06 aprilie 2017, lichidatorul Manalati Tair a prezentat instanței de insolabilitate raportul final și bilanțul de lichidare a ÎI ”Donțu Alexei”, solicitând aprobarea acestora și încetarea procedurii simplificate a falimentului, cu radierea debitorului ÎI ”Donțu Alexei” din Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali.

În susținerea raportului final și bilanțului de lichidare, lichidatorul Manalati Tair, a invocat că debitorul nu dispune de masă debitoare (active materiale, bunuri imobile, unități de transport, bunuri gajate, mijloace bănești), care ar acoperi creanțele patrimoniale ale creditorilor, precum și nici nu participă în calitate de reclamant în cauze civile și nu deține titluri executorii, care pot fi urmărite în scopul obținerii a cărorva mijloace bănești întru stingerea creanțelor față de creditorii săi.

De asemenea, a susținut lichidatorul că pe tot parcursul derulării procesului de insolvență nu au fost depistate persoane culpabile apariției stării de insolvență a debitorului ÎI ”Donțu Alexei”, care pot fi trași la răspundere subsidiară în conformitate cu prevederile art. 248 din Legea insolvenței.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2017, a fost aprobat raportul final și bilanțul de lichidare prezentat de către lichidatorul ÎI ”Donțu Alexei” – Manalati Tair, încetat procesul de insolvență în privința ÎI ”Donțu Alexei” instituit prin procedura simplificată a falimentului, cu dispunerea lichidării și radierii ÎI ”Donțu Alexei” din Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali și considerate stinse creanțele neexecutate față de creditorii ÎI ”Donțu Alexei”.

La 20 iunie 2017, în termenul prevăzut de art. 8 din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, creditorul Serviciul Fiscal de Stat a declarat recurs împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2017, solicitând admiterea recursului și casarea hotărârii recurate.

În susținerea recursului Serviciul Fiscal de Stat a invocat că instanța de insolvență a examinat prezenta cauză în absența sa, nefiindu-i comunicată data, ora și locul examinării chestiunii privind aprobarea raportului final și bilanțul de lichidare prezentate de către lichidatorul Manalati Tair privind încetarea procedurii simplificate a falimentului în privința ÎI ”Donțu Alexei”, cu dispunerea lichidării și radierii debitorului din Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali, fiindu-i încălcat dreptul la un proces echitabil.

Declară că lichidatorul ÎI ”Donțu Alexei” – Manalati Tair nu a întreprins toate măsurile posibile în vederea stingerii creanțelor creditorilor.

De asemenea, susține recurentul că lichidatorul trebuia să depună în instanța de insolvență cerere cu privire la tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale ÎI ”Donțu Alexei” responsabili de situația de incapacitate de plată a debitorului în temeiul art. art. 247-248 din Legea insolvenței

La 12 iulie 2017, în adresa lichidatorului ÎI ”Donțu Alexei” – Manalati Tair a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către Serviciul Fiscal de Stat, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 24 iulie 2017, lichidatorul ÎI ”Donțu Alexei” – Manalati Tair a depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de către Serviciul Fiscal de Stat, cu menținerea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2017, pe care o consideră legală și întemeiată, invocând că instanța de insolvență a verificat minuțios toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, dând o apreciere corectă tuturor probelor prezente la actele cauzei, cu respectarea normelor de drept material și procedural.

Mai indică lichidatorul ÎI ”Donțu Alexei” – Manalati Tair în referința depusă că recurentul-creditor Serviciul Fiscal de Stat a fost înștiințat despre data și ora ședinței

de judecată din 05 iunie 2017, ba mai mult, a fost și prezent în sala de ședință, însă înainte de examinarea a părăsit sala fără să anunțe instanța de judecată sau lichidatorul.

În conformitate cu art. 444 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs și obiecțiile expuse în referința depusă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii instanței de insolvabilitate, din următoarele considerente.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

Potrivit art. 6 alin. (1) din Legea insolvabilității, citarea participanților la proces se efectuează de către instanța de insolvabilitate din oficiu.

Reieșind din art. 102 alin. (1) CPC, instanța înștiințează prin citație participanții la proces, martorii, experții, specialiștii și interpreții privitor la locul, data și ora ședinței de judecată sau la locul, data și ora efectuării unor acte de procedură.

Din suportul probatoriu prezent la actele cauzei rezultă că prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2016, a fost admisă cererea introductivă, constatată insolvabilitatea debitorului ÎI "Donțu Alexei" și inițiată procedura simplificată a falimentului în privința ÎI "Donțu Alexei", iar în calitate de lichidator a fost desemnat Manalati Tair.

Totodată, prin hotărârea din 26 septembrie 2016, instanța de insolvabilitate a obligat lichidatorul ÎI "Donțu Alexei" - Manalati Tair: să notifice pe toți creditorii debitorului insolvabil despre înregistrarea cererilor de validare a creanțelor în vederea întocmirii tabelului definitiv al creanțelor în termen de cel mult 45 de zile de la data intrării debitorului ÎI "Donțu Alexei" în procedura simplificată a falimentului, adică până la 31 octombrie 2016; să facă un apel special în adresa creditorilor garantați cu propunerea de a preciza neîntârziat bunurile asupra cărora dețin un drept de preferință; să verifice, să întocmească și să prezinte instanței de insolvabilitate nu mai târziu de 11 noiembrie 2016 tabelul definitiv al creanțelor, proiectul bilanțului de lichidare, inclusiv creanțele confirmate și datoriile, precum și un raport amănunțit asupra cauzelor și împrejurărilor care au condus la insolvabilitate, cu menținerea persoanelor cărora le-ar fi imputabile și premisele angajării răspunderii acestora în condițiile legii. A fost stabilită ședința de validare a creanțelor și prima adunare de raportare pentru 17 noiembrie 2016.

Se reține că în cadrul ședinței de judecată a instanței de insolvabilitate din 17 noiembrie 2016, lichidatorul ÎI "Donțu Alexei" - Manalati Tair a înaintat un demers, solicitând acordarea unui termen suplimentar pentru verificarea și întocmirea tabelului definitiv al creanțelor împotriva patrimoniului debitorului ÎI "Donțu Alexei", invocând că la 08 noiembrie 2016 de către Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău a fost emisă decizia nr. 1038/1/6 asupra cazului de încălcare a legislației fiscale comise de către ÎI "Donțu Alexei", organul fiscal fiind unicul creditor (f.d. 26-27, 29-30).

Soluționarea chestiunii privind validarea creanțelor față de debitorul ÎI ”Donțu Alexei”, fiind amânată pentru data de 29 decembrie 2016.

La 06 decembrie 2016, Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău, Direcția Administrare Fiscală Botanică a depus cerere în instanța de insolvență, solicitând recunoașterea în calitate de creditor chirografar față de ÎI ”Donțu Alexei” și validarea creanței în mărime de 145.791.69 lei față de patrimoniul debitorului, dintre care - 75.375, 80 lei la rangul III, iar - 70.415,89 lei la rangul VI.

Se reține că în cadrul ședinței de judecată a instanței de insolvență din 26 ianuarie 2017, la care au fost prezenți atât lichidatorul ÎI ”Donțu Alexei” - Manalati Tair, cât și reprezentantul Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău, Direcția Administrare Fiscală Botanică - Botnari Natalia, fapt ce se confirmă prin recipisa semnată de către ambii participanți la procesul în cauză (f.d. 40), a fost aprobat tabelul definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului, unde au fost validate creanțele unicului creditor - Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău, Direcția Administrare Fiscală Botanică - 75.375, 80 lei la rangul III, iar suma de 70.415,89 lei la rangul VI.

La 06 aprilie 2017, lichidatorul Manalati Tair a prezentat instanței de insolvență raportul final și bilanțul de lichidare a ÎI ”Donțu Alexei”, solicitând aprobarea acestora și încetarea procedurii simplificate a falimentului, cu radierea debitorului ÎI ”Donțu Alexei” din Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2017, a fost aprobat raportul final și bilanțul de lichidare prezentat de către lichidatorul ÎI ”Donțu Alexei” – Manalati Tair, încetat procesul de insolvență în privința ÎI ”Donțu Alexei” instituit prin procedura simplificată a falimentului, cu dispunerea lichidării și radierii ÎI ”Donțu Alexei” din Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali și considerate stinse creanțele neexecutate față de creditorii ÎI ”Donțu Alexei”.

Ține de menționat faptul, că hotărârea Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2017, a fost publicată în Monitorul Oficial nr. 201-213 din 23 iunie 2017 (f.d. 76), iar prin decizia Camerei Înregistrării de Stat din 29 iunie 2017, ÎI ”Donțu Alexei” a fost radiată din Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali (f.d. 77).

În circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că nu poate fi reținut argumentul Serviciului Fiscal de Stat precum că instanța de insolvență a examinat prezenta cauză în absența sa, nefiindu-i comunicată data, ora și locul examinării chestiunii privind aprobarea raportului final și bilanțul de lichidare prezentate de către lichidatorul ÎI ”Donțu Alexei” – Manalati Tair, cu încetarea procedurii simplificate a falimentului în privința ÎI ”Donțu Alexei” și dispunerea lichidării și radierii debitorului din Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali, fiindu-i încălcat dreptul la un proces echitabil, or, recurentul în calitate de creditor al debitorului, prin prisma art. 56 alin. (3) CPC, știind cu certitudine că în procedura instanței de insolvență se află prezenta cauză, era obligat în termen rezonabil să manifeste toată diligență necesară și să se intereseze de soarta dosarului respectiv, având în vedere faptul că în cadrul procesului de insolvență Serviciul Fiscal de Stat a depus cerere de validare a creanțelor față de patrimoniul debitorului ÎI ”Donțu Alexei” și a participat reprezentantul acestuia la ședința de validare a creanțelor.

Prin urmare, neprezentarea creditorului Serviciul Fiscal de Stat în instanța de insolabilitate nu poate fi tratată ca necitare corespunzătoare, în condițiile în care se constată cert că recurentul a cunoscut despre derularea procesului de insolabilitate.

Totodată, conform art. 135 alin. (5) din Legea insolabilității, în cazul lipsei masei debitoare, instanța de insolabilitate, odată cu aprobarea bilanțului de lichidare, adoptă o hotare de încetare a procesului, prin care dispune și radierea debitorului din registrul de stat în care este înscris.

Potrivit art. 137 alin. (5) din Legea insolabilității, lichidarea și radierea debitorului din Registrul de stat vor avea loc în cadrul procedurii simplificate a falimentului în modul prevăzut de prezenta lege.

Reieșind din prevederile art. 36 alin. (4) din Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 845 din 03 ianuarie 1992, în cazul lichidării întreprinderii, creanțele neexecutate din cauza insuficienței de bunuri ale întreprinderii față de creditori, se consideră stinse.

Raportând la cazul speței prevederile legale enunțate, instanța de recurs consideră justă concluzia Curții de Apel Chișinău privind lipsa la debitor a masei debitoare pentru acoperirea tuturor creanțelor patrimoniale ale creditorilor, or, după cum rezultă din raportul final și bilanțul de lichidare, precum și din datele expuse anterior de către lichidatorul ÎI ”Donțu Alexei” – Manalati Tair în raportul provizoriu, referitor la situația economico-financiară a debitorului, ÎI ”Donțu Alexei” la moment nu deține în proprietate active materiale, bunuri imobile, unități de transport, bunuri gajate, mijloace bănești în scopul stingerii creanțelor validate sau acoperirii cheltuielilor de insolabilitate. Mai mult ca atât, debitorul ÎI ”Donțu Alexei” nici nu participă în calitate de reclamant în cauze civile și nu deține titluri executorii, care pot fi urmărite în scopul obținerii a cărorva mijloace bănești într-o stingere a creanțelor față de creditorii săi.

În acest sens, nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că lichidatorul ÎI ”Donțu Alexei” – Manalati Tair nu a întreprins toate măsurile posibile în vederea stingerii creanțelor creditorilor, or, acesta contravine materialelor cauzei.

Referitor la argumentul Serviciului Fiscal de Stat invocat în cererea de recurs precum că lichidatorul trebuia să depună în instanța de insolabilitate cerere cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale ÎI ”Donțu Alexei” responsabili de situația de incapacitate de plată a debitorului în temeiul art. art. 247-248 din Legea insolabilității, instanța de recurs reține următoarele.

În raportul final prezentat instanței de insolabilitate pentru aprobare, lichidatorul a menționat faptul că pe tot parcursul derulării procesului de insolabilitate nu au fost depistate persoane culpabile apariției stării de insolabilitate a debitorului ÎI ”Donțu Alexei”, care pot fi atrase la răspundere subsidiară în conformitate cu prevederile art. 248 din Legea insolabilității.

În același timp, instanța de recurs reține că comitetul creditorilor, conform art. 248 alin. (3) din Legea insolabilității, poate cere instanței de insolabilitate să fie autorizat a introduce acțiunea prevăzută la alin. (1) dacă administratorul insolabilității/lichidatorul a omis să formuleze acțiunea în cauză, iar răspunderea consemnată la alin. (1) amenință să se prescrie.

Or, la actele cauzei nu se atestă probe că pe parcursul procesului de insolabilitate, creditorul Serviciul Fiscal de Stat s-a adresat cu cerere lichidatorului

sau instanței de insolvabilitate privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale ÎI ”Donțu Alexei” sau demers privind convocarea adunării creditorilor.

Pe cale de consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că hotărârea Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2017 este legală și întemeiată, iar recursul Serviciul Fiscal de Stat este neîntemeiat din care considerente urmează a fi respins.

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, având în vedere că în esență exprimă doar dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de insolvabilitate și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a hotărârii recurate și urmează a fi respinse.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că hotărârea recurată este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Serviciul Fiscal de Stat și a menține hotărârea Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2017.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Serviciul Fiscal de Stat.

Se menține hotărârea Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2017, în cauza civilă a Întreprinderii Individuale ”Donțu Alexei” în proces de insolvabilitate.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Ion Druță

Maria Ghervas

Dumitru Mardari

Luiza Gafton